

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύντομη περιγραφή κώδικα και της λειτουργικότητας του

Σε αυτή την εργασία κληθήκαμε να υλοποιήσουμε τη λειτουργία ενός Timer, η λειτουργικότητα του οποίου βασίζεται στο παράδειγμα producer-consumer της πρώτη εργασίας.

Για την υλοποίηση του Timer, κατασκευάστηκε ένα struct που περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες μεταβλητές όπως αυτές δίνονται στην εκφώνηση της εργασίας (π.χ period, TasksToExecute κλπ) ενώ για την αρχικοποίηση του timer object (των μεταβλητών που περιέχει δηλαδή) δημιουργήθηκε μια συνάρτηση timerInit(). Ο timer ξεκινά όταν κληθεί η συνάρτηση start(), η οποία δημιουργεί το νήμα (producer) που θα τοποθετεί ανα τακτά χρονικά διαστήματα - καθορισμένα από το period - , δείκτες συναρτήσεων στην ουρά.

Σε περίπτωση που θέλουμε ο timer να ξεκινήσει σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή στο μέλλον, τότε για την αρχικοποίηση του χρησιμοποιείται η startat(), η οποία δέχεται την ακριβή επιθυμητή ημερομηνία και ώρα εκκίνησης του timer, υπολογίζει τα us της ημερομηνίας και ώρας από το **unix epoch** και αφαιρώντας τα αντίστοιχα us της τωρινής χρονικής στιγμής υπολογίζει πόσα us πρέπει το νήμα producer να κάνει sleep ώστε να ξεκινήσει τη σωστή χρονική στιγμή. Η υλοποίηση που περιγράφηκε παραπάνω έγινε με τη βοήθεια του struct tm , μιας μεταβλητής τύπου time_t και της συνάρτησης mktime() που μετατρέπει μια ακριβή ημερομηνία και ώρα σε δευτερόλεπτα.

Μόλις το νήμα producer ξεκινήσει καλείται η startfcn() και έπειτα η usleep() για startDelay secs , όπως ορίζει η εκφώνηση. Έπειτα ελέγχεται εάν η δημιουργία αυτού του thread έγινε από την startat(), οπότε και θα πρέπει η usleep() να ξανακληθεί για κατάλληλο χρονικό διάστημα όπως περιγράψαμε παραπάνω και αμέσως μετά εκτελείται ένας βρόχος for, για TasksToExecute φορές για την τοποθέτηση TasksToExecute αριθμό από tasks στην ουρά.

Σε κάθε επανάληψη του βρόχου, το thread του producer προσπαθεί να πάρει το mutex το οποίο διεκδικούν και τα consumer threads, εάν η ουρά δεν είναι άδεια, και τα νήματα producer των άλλων timers, εάν τρέχουν όλοι οι timers μαζί. Οι εργασίες που τοποθετούνται στην ουρά ουσιαστικά είναι objects του struct workfunction που δημιουργήθηκε στην προηγούμενη εργασία.

Σε περίπτωση που η ουρά είναι γεμάτη τότε εκτελείται η ErrorFcn() που μας ειδοποιεί για αυτό το γεγονός εκτυπώνοντας αντίστοιχο μήνυμα στην οθόνη ενώ όταν προστεθούν όλα τα tasks στην ουρά εκτελείται η συνάρτηση StopFcn().

Αντίστοιχα με την προηγούμενη εργασία, τα νήματα consumers είναι υπεύθυνα να βγάζουν από την ουρά και να εκτελούν τις συναρτήσεις. Έτσι, όταν η ουρά δεν είναι πια άδεια τα νήματα ξυπνούν και συμμετέχουν στο race για τη διεκδίκηση του mutex.

Αντιμετώπιση Drifting

Στην υλοποίηση που δημιουργήθηκε παρατηρείται μια μετατόπιση στο χρόνο που “χαλάει” την επιθυμητή περιοδικότητα που πρέπει να έχει ο timer για να είναι αξιόπιστος. Η χρονική αυτή μετατόπιση οφείλεται αφενός στην ανακρίβεια της usleep() αυτής καθαυτής, αφετέρου και στο γεγονός ότι ο χρόνος μεταξύ δύο προσθέσεων στην ουρά δεν είναι πάντα ο ίδιος, πράγμα που θα επέτρεπε τη ρύθμιση του χρόνου που θα χρησιμοποιηθεί στην usleep() μόνο μια φορά. Αντίθετα μεταξύ εκτελέσεων της queueadd() (ίδια συνάρτηση, όπως δόθηκε στην πρώτη εργασία) ο χρόνος μπορεί να διαφέρει σημαντικά για διάφορους λόγους με κυριότερο τον χρόνο που κάνει να πάρει το mutex το νήμα του producer για την επόμενη πρόσθεση στην ουρά.

Για την αντιμετώπιση αυτής της χρονικής μετατόπισης ορίστηκε μια μεταβλητή `timeToSleep` που θα μας βοηθήσει να αλλάζουμε δυναμικά τον χρόνο που θα κοιμάται το νήμα `producer` τοποθετώντας τη σαν όρισμα στην `usleep()`. Για τον υπολογισμό της τιμής της `timeToSleep`, αρχικά με κλήση της `gettimeofday()` πριν από κάθε εκτέλεση της `queueadd()` μετράμε πόσος χρόνος πέρασε μεταξύ δύο προσθέσεων στην ουρά. Ακριβώς, επειδή η `timeToSleep` καθορίζεται από αυτόν τον χρόνο, και κατά την πρόσθεση του πρώτου `task` ο χρόνος αυτός δεν έχει υπολογιστεί ακόμα, αρχικά η `usleep()` καλείται με όρισμα την περίοδο που δίνεται.

Μετά τη δεύτερη επανάληψη του βρόχου, αφαιρώντας από τον χρόνο μεταξύ δυο προσθέσεων την περίοδο βρίσκουμε πόσο περισσότερο ή λιγότερο ξεφύγαμε από την περίοδο. Αυτή τη διαφορά ονομάσαμε `drift` και παρακάτω αλλάζουμε την `timeToSleep` αφαιρώντας από την υπάρχουσα τιμή της, την τιμή του `drift` (σημειώνουμε ότι εάν η τιμή του `drift` είναι αρνητική, τότε ουσιαστικά το `drift` θα προστεθεί στην `timeToSleep`), προσπαθώντας με αυτόν τον τρόπο να διορθώσουμε το λάθος.

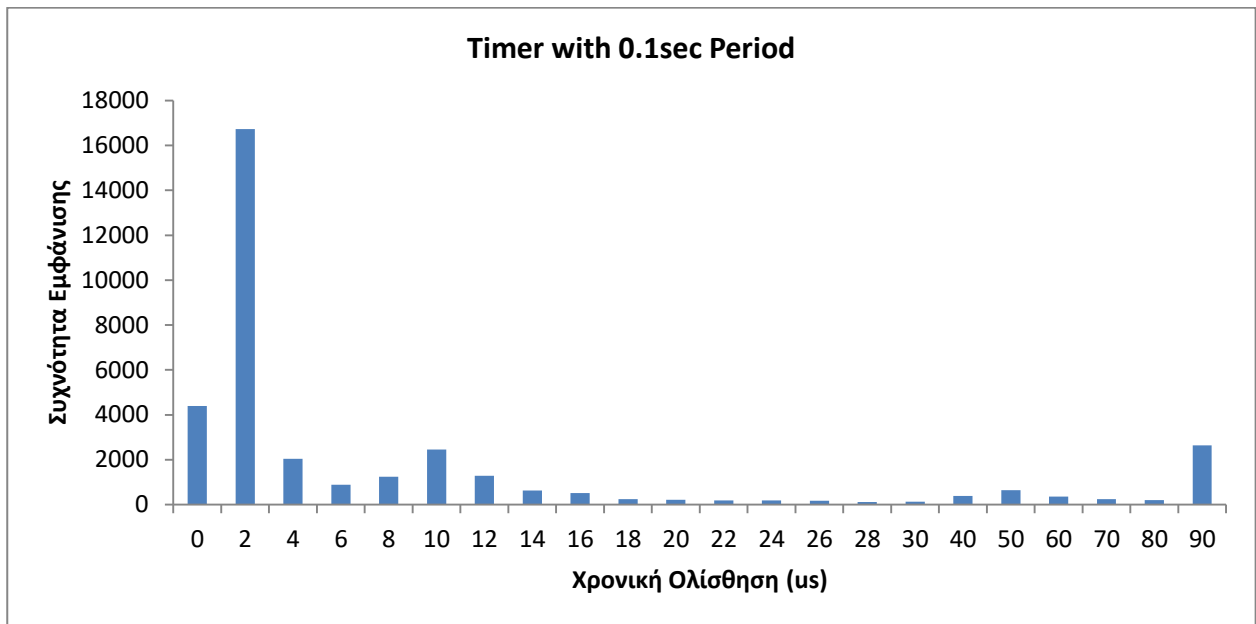
Στην περίπτωση που η τιμή του `drift` είναι μεγαλύτερη από την `timeToSleep`, τότε η `timeToSleep` θα πάρει αρνητική τιμή, πράγμα αδύνατο, οπότε και θέτουμε την τιμή 0 για την `timeToSleep`, ώστε την επόμενη φορά η συνάρτηση να τοποθετηθεί αμέσως στην ουρά.

Πειράματα-Μετρήσεις

Τα συνολικά πειράματα που έγιναν ήταν 4, όπου σε ένα έτρεξαν ταυτόχρονα και οι τρεις `timers` με περιόδους 1sec, 0.1sec και 0.01 sec ενώ στα υπόλοιπα 3 έτρεξε κάθε `timer` μόνος του.

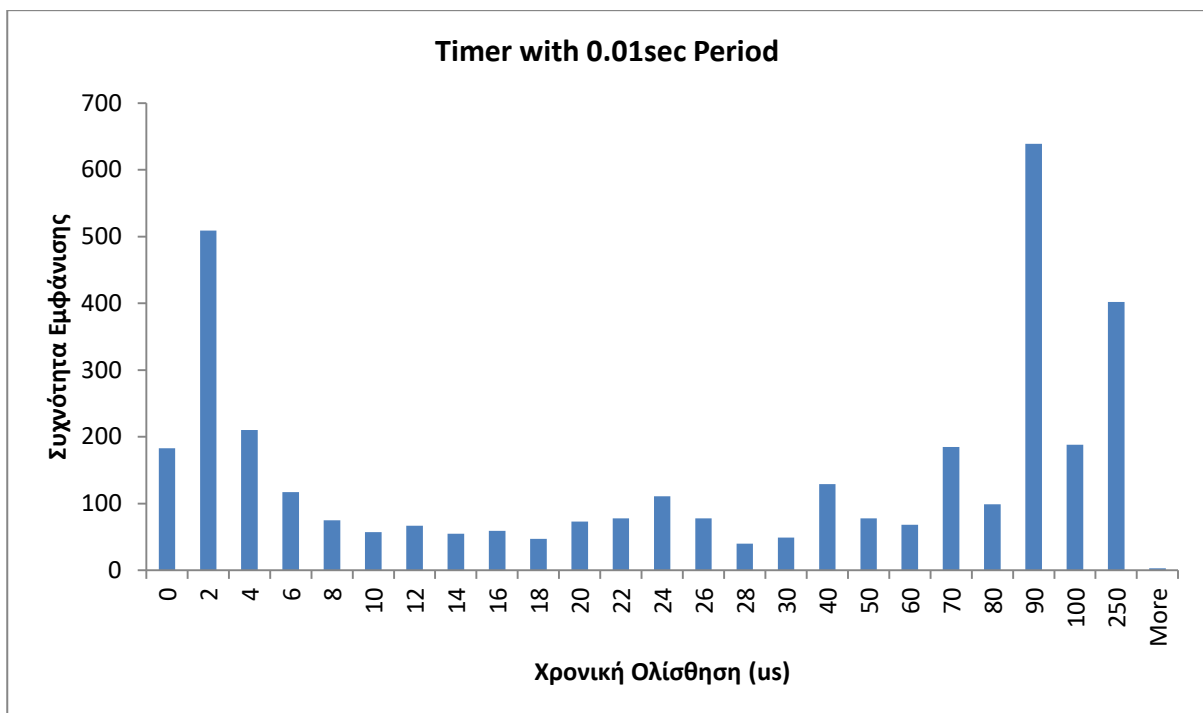
Στα πειράματα αυτά μετρήθηκαν τα παρακάτω είτε ο κάθε `timer` έτρεχε ξεχωριστά είτε ταυτόχρονα με τους υπόλοιπους:

- Χαπόλυτη τιμή του `drift` για κάθε `timer`- χρονική ολίσθηση από την περίοδο
- Ο χρόνος που ξοδεύεται από κάθε `timer` για να βάλει μια κλήση στην ουρά. Χρονική διαφορά, δηλαδή, μεταξύ έναρξης προσπάθειας ανάληψης του `mutex` από το `producer thread` μέχρι και την επιστροφή της `queueadd()`
- Ο χρόνος παραμονής κάθε δείκτη σε συνάρτηση στην ουρά, από τη στιγμή που εισήχθει στην ουρά μέχρι και να αφαιρεθεί από αυτή αλλά προτού εκτελεστεί.

Αποτελέσματα απομονωμένης εκτέλεσης κάθε timer**Χρονική ολίσθηση- Drift**

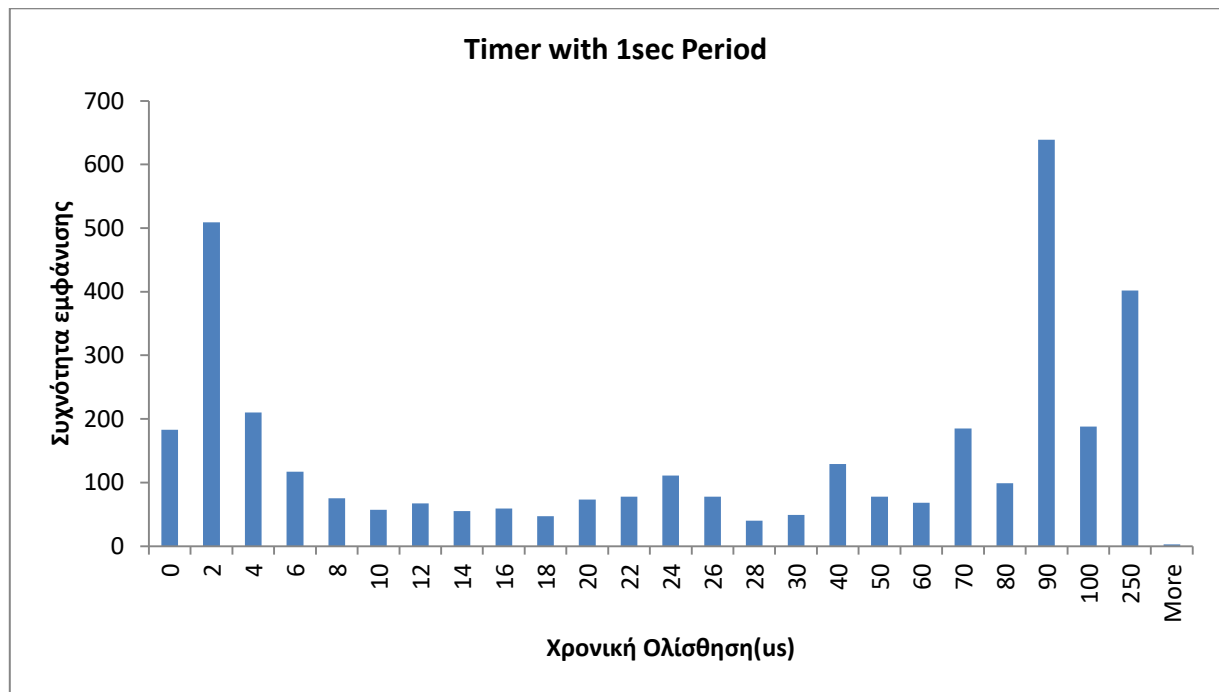
Μέσος όρος:23us **Διάμεσος:**3us **Τυπική απόκλιση:**81,16us **Μέγιστο:**8593us **Ελάχιστο:**0us

Παρατηρούμε ότι οι περισσότερες τιμές βρίσκονται κοντα στα 2us ενώ ένας μικρός αριθμός ξεπερνάει τα 90us. Ο μέσος όρος είναι 23 us που σε σύγκριση με την περίοδο που είναι 100ms είναι μια ικανοποιητικά μικρή απόκλιση.

Μέσος όρος:30us **Διάμεσος:**3us **Τυπική απόκλιση:**115.78us **Μέγιστο:**11802us **Ελάχιστο:**0us

Στο παραπάνω ιστόγραμμα βλέπουμε αρκετές τιμές να είναι πάνω από 90us, και αντίστοιχα κάτω από 6us γεγονός που οδηγεί σε ένα μέσο όρο στα 30 us.

Μέσος όρος:47us **Διάμεσος:**30us **Τυπική απόκλιση:**44.35us **Μέγιστο:**281us **Ελάχιστο:**0us

Παρόμοια με παραπάνω ο μέσος όρος είναι στα 47 us και υπάρχουν αρκετές τιμές πάνω από 100us, όμως η περίοδος του timer είναι 1sec και οι απόκλισεις αυτές είναι απειροελάχιστες.

Χρόνος προσθήκης μιάς διεργασίας στην ουρά

Timer 1sec Period

Μέσος όρος:3.51us **Διάμεσος:**4us **Τυπική απόκλιση:**0.63us **Μέγιστο:**5us **Ελάχιστο:**1us

Timer 0.1sec Period

Μέσος όρος:3.46us **Διάμεσος:**4us **Τυπική απόκλιση:**0.62us **Μέγιστο:**6us **Ελάχιστο:**1us

Timer 0.01sec Period

Μέσος όρος:3.43us **Διάμεσος:**3us **Τυπική απόκλιση :** 0.71:us **Μέγιστο:**88us **Ελάχιστο:**1us

Οι μέσες τιμές των χρόνων προσθήκης είναι σχεδόν ίδιες και για τους 3 timers στις απομονωμένες εκτελέσεις τους, γεγονός που οφείλεται στις απλές συναρτήσεις που προστίθενται στην ουρά αλλά και στο ότι ο χρόνος προσθήκης εξαρτάται κυρίως από το χρόνο μέχρι να παρθεί το mutex από τον producer. Πρακτικά, η κάθε διεργασία αφαιρείται από την

ουρά και εκτελείται απο ένα νήμα consumer πολύ γρήγορα(γρηγορότερα ακόμα και απο την περίοδο του timer 0.01sec) με αποτέλεσμα όταν έρχεται η στιγμή ο producer να προσθέσει μια διεργασία, να μην υπάρχει ανταγωνιστής για την ανάληψη του mutex, καθώς η ουρά είναι τις περισσότερες φορές άδεια και οι consumers κοιμούνται(αφού έχουν προλάβει να εκτελέσουν τις συναρτήσεις).

Χρόνος παραμονής μιας διεργασίας στην ουρά

Timer 1sec Period

Μέσος όρος:36.1us Διάμεσος:37us Τυπική απόκλιση:11.8us Μέγιστο:234us Ελάχιστο:11us

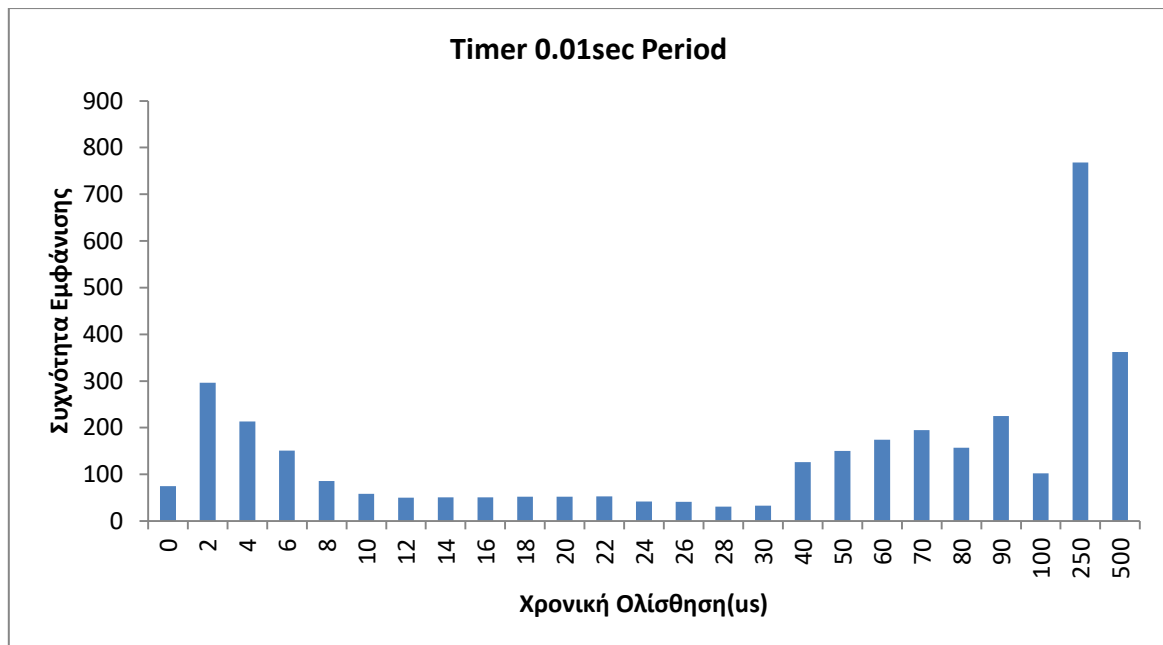
Timer 0.1sec Period

Μέσος όρος:27.4us Διάμεσος:30us Τυπική απόκλιση:16.57us Μέγιστο:2687us Ελάχιστο:8us

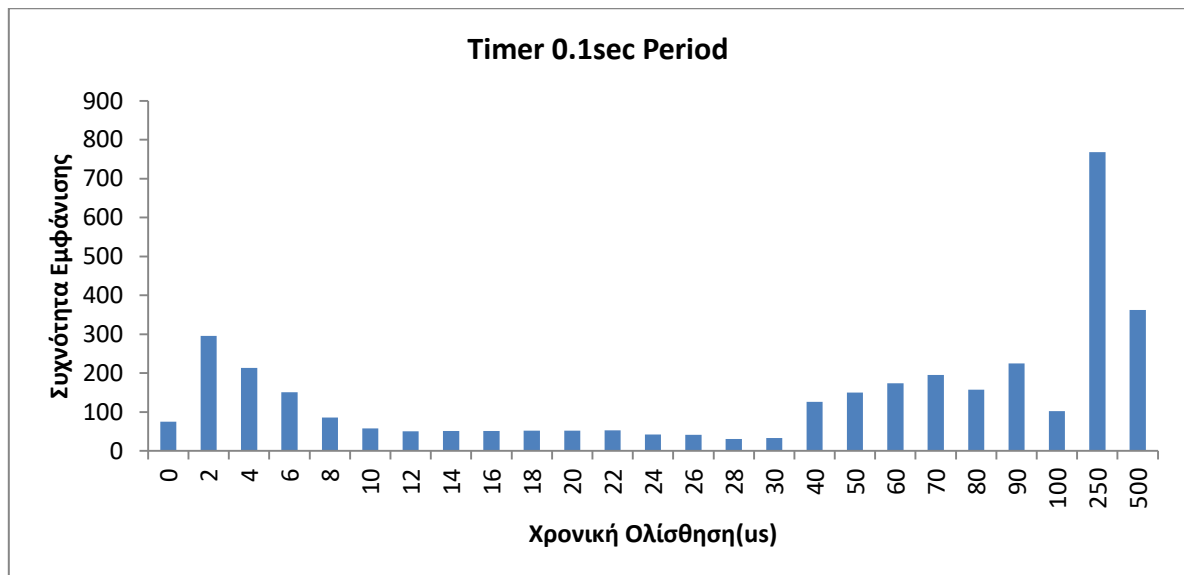
Timer 0.01sec Period

Μέσος όρος:22.8us Διάμεσος:20us Τυπική απόκλιση : 8.85us Μέγιστο:2391us Ελάχιστο:7us

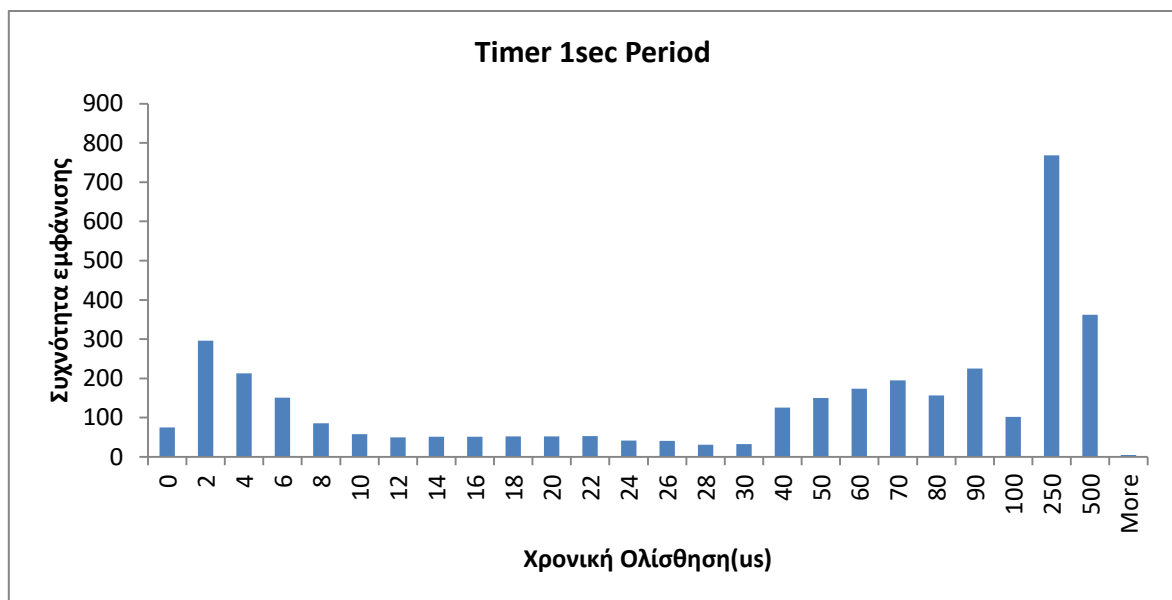
Αποτελέσματα εκτέλεσης με τους 3 timers ταυτόχρονα

Μέσος όρος:39us Διάμεσος:4us Τυπική απόκλιση: 127.38us Μέγιστο:18594us Ελάχιστο:0us

Μέσος όρος:51us **Διάμεσος:**22us **Τυπική απόκλιση:** 158.6us **Μέγιστο:**16449us **Ελάχιστο:**0us

Μέσος όρος:91us **Διάμεσος:**61us **Τυπική απόκλιση:** 99.71us **Μέγιστο:**934us **Ελάχιστο:**0us

Κατα τη λειτουργία και των τριών timers ταυτόχρονα οι τιμές της χρονικής ολίσθησης είναι μεγαλύτερες και η συμπεριφορά περισσότερο απρόβλεπτη, με την μέθοδο διόρθωσης να μην τα καταφέρνει εξίσου καλά με πριν. Πιο συγκεκριμένα βλέπουμε ότι ο μέσος όρος του drift αυξήθηκε σε όλους τους timers, με τη μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται στον timer με περίοδο 1 sec, αμέσως μετά ακολουθεί ο timer με περίοδο 0.1 sec ενώ τη μικρότερη αύξηση παρουσιάζει αυτός με περίοδο 0.01 sec.

.Δεδομένης ,της μεγαλύτερης κινητικότητας στην ουρά λόγω της προσθήκης διεργασιών απο 3 νήματα producers, οι consumers παραμένουν συνολικά περισσότερο ενεργοί. Συνεπώς, υπάρχει μεγαλύτερος ανταγωνισμός μεταξύ των threads για το ποιο θα πάρει το mutex, άρα και μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ διαδοχικών μετρήσεων, γεγονός που επηρεάζει την διόρθωση της usleep().

Επιπλέον, επειδή οι περίοδοι των 3 timers, είναι πολλαπλάσιες η μία της άλλης οι συγκρούσεις είναι αναπόφευκτες.

Ειδικότερα, παρατηρούμε ότι ο timer με περίοδο 1 sec, κάθε φορά που θα προσπαθήσει να προσθέσει κάτι στην ουρά, και συνεπώς να πάρει το mutex, θα ανταγωνιστεί τους άλλους 2 με περιόδους 0.1sec και 0.01sec, γεγονός που δικαιολογεί και την μεγαλύτερη απόκλιση που παρουσίασε το drift σου σχέση με την απομονωμένη εκτέλεση.

Αντίστοιχα, ο timer με περίοδο 0.1 sec θα ανταγωνίζεται συνεχώς με τον timer με περίοδο 0.01 sec και κάθε 10 φορές, που θα προσπαθεί να προσθέσει κάτι, και τον timer 1sec.

Τέλος, ο timer με περίοδο 0.01 sec, στην πλειοψηφία των προσπαθειών του δεν θα βρίσκει αντίπαλο κάποιον από τους άλλους timers, καθώς θα συγκρούεται μόνο κάθε 10 προσπάθειες με τον timer περιόδου 0.1 sec και κάθε 100 με τον timer περιόδου 1sec, κάτι που αποτυπώνεται και από τις μετρήσεις, οι οποίες επηρεάστηκαν λιγότερο, συγκριτικά με την απομονωμένη εκτέλεση.

Χρόνος προσθήκης μιάς διεργασίας στην ουρά

Timer 1sec Period

Μέσος όρος:50us **Διάμεσος:**61us **Τυπική απόκλιση:**17.24us **Μέγιστο:**95us **Ελάχιστο:**7us

Timer 0.1sec Period

Μέσος όρος:3.44us **Διάμεσος:**3us **Τυπική απόκλιση:**0.63us **Μέγιστο:**6us **Ελάχιστο:**1us

Timer 0.01sec Period

Μέσος όρος:3.41us **Διάμεσος:**3us **Τυπική απόκλιση :** 0.92:us **Μέγιστο:**328us **Ελάχιστο:**1us

Χρόνος παραμονής μιας διεργασίας στην ουρά-Όλοι οι timers ταυτόχρονα

Μέσος όρος:31.8us **Διάμεσος:**33us **Τυπική απόκλιση:**29.3us **Μέγιστο:**9688us **Ελάχιστο:**3us

Χρήση της CPU για κάθε πείραμα

Για την εύρεση της χρήσης της CPU, η εκτέλεση των πειραμάτων έγινε με χρήση της εντολής `time ./my_code`, όπου `my_code` το αρχείο που προκύπτει μετά το `compile` του κώδικα. Από τις τιμές που δίνονται με το πέρας της εκτέλεσης του κάθε πειράματος υπολογίστηκαν τα αποτελέσματα που ακολουθούν για τη χρήση του επεξεργαστή:

- i. Εκτέλεση πειράματος για τον **Timer 1sec Period** : Χρήση **CPU 0.01%**
- ii. Εκτέλεση πειράματος για τον **Timer 0.1sec Period** : Χρήση **CPU 0.1%**
- iii. Εκτέλεση πειράματος για τον **Timer 0.01sec Period** : Χρήση **CPU 1.3%**
- iv. Εκτέλεση πειράματος με τους **3 timers ταυτόχρονα**: Χρήση **CPU 1.5%**

Λειτουργία πραγματικού χρόνου- Έγκαιρη έναρξη

Η βασικότερη προϋπόθεση για να έχουμε έγκαιρη έναρξη σε ένα σύστημα σαν αυτό που υλοποιήθηκε είναι **η ουρά μας να μην γεμίζει ποτέ**. Το γέμισμα της ουράς ενδέχεται να καθυστερήσει μια επόμενη τοποθέτηση σε αυτήν απο κάποιον timer καθώς θα πρέπει να περιμένει έναν consumer να βγάλει μία διεργασία απο την ουρά, για να καταφέρει να προσθέσει μια καινούρια.

Οι παράγοντες που καθορίζουν σε τί κατάσταση θα βρεθεί η ουρά όμως είναι αρκετοί, καθώς γίνεται αντιληπτό ότι η αλλαγή μεγέθους της ουράς δεν είναι ικανή να λύσει το πρόβλημα απο μόνη της. Ενδεχόμενη αύξηση του μεγέθους της ουράς απο τη μία θα μας επιτρέψει την τοποθέτηση παραπάνω διεργασιών στην ουρά, αλλα αν δεν υπάρχουν αρκετοί consumers, τελικά η διεργασία θα παραμείνει περισσότερο στην ουρα χωρίς τελικά η εκτέλεση της να γίνεται γρηγορότερα. Είναι, λοιπόν απαραίτητο να γνωρίζουμε το πόσο χρόνο καταναλώνει η εκτέλεση της TimerFcn, ώστε ανάλογα να προσαρμόσουμε τον αριθμό των εργατών που θα αναλάβουν την αφαίρεση απο την ουρά και την εκτέλεση της. Εάν οι διεργασίες είναι πολύ χρονοβόρες και καταλήξουμε κάθε εργάτης να έχει αναλάβει απο μία, τότε καθώς οι προσθήκες διεργασιών στην ουρά συνεχίζονται η ουρά θα καταλήξει γεμάτη, με αρνητικές συνέπειες στον χρόνο που τελικά θα εκτελεστούν, οπότε και η αύξηση του αριθμού των εργατών θα ήταν απαραίτητα.

Φυσικά, ρόλο παίζει και ο **ρυθμός προσθήκης** στην ουρά. Μεγάλος ρυθμός προσθήκης, δηλαδή, μικρή περίοδος, πιθανόν να απαιτεί μεγαλύτερο αριθμό εργατών, ή και μεγαλύτερη ουρά εαν αυτό είναι εφικτό καθώς μεγάλη ουρά ίσως σημαίνει και μεγαλύτερος χρόνος αναμονής πρωτού η διεργασία εκτελεστεί. Επομένως, η περίοδος θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε ο ρυθμός εισόδου να είναι στη χειρότερη περίπτωση ίσος(εν γένει μικρότερος) με τον ρυθμό εξόδου και η ουρά να μην γεμίζει.

Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι το κλειδί για έγκαιρη έναρξη είναι ο ρυθμός με τον οποίο προστίθενται διεργασίες στην ουρά να είναι μικρότερος ή ίσος με τον ρυθμό εξόδου διεργασιών απο αυτή. Ο μέν ρυθμός προσθήκης καθορίζεται απο την περίοδο του timer ενώ ο δε ρυθμός εξόδου εξαρτάται, τόσο απο το χρόνο που απαιτεί η εκτέλεση της διεργασίας όσο και απο τον αριθμό των εργατών.

Στη δική μας περίπτωση δεδομένου του μικρού χρόνου που απαιτείται για την εκτέλεση των συναρτήσεων και των περιόδων που δόθηκαν για τους timers, έπειτα απο διαδοχικές εκτελέσεις φάνηκε ότι μια ουρά 5 θέσεων και 10 νήματα-εργάτες ήταν αρκετά ώστε η ουρά να μην γεμίζει.

Ο κώδικα βρίσκεται στο link που ακολουθεί: https://github.com/napoleon98/Embedded-Systems/blob/master/code_apallaktiki_ergasia.c